

ІНКЛЮЗИВНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДИТЯЧИХ РОЗВАЖАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ В ПЕРСПЕКТИВІ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

Нам'ясенко Віктор Миколайович

*кандидат економічних наук, молодший науковий співробітник,
Хмельницький національний університет*

Російське вторгнення спричинило значне зростання кількості осіб, що зазнали ушкоджень внаслідок бойових дій. Зазначенні ушкодження можуть нести фізичний та/або психологічний характер. У зв'язку з цим, суспільству варто трансформувати розуміння та підходи відносно усталених порядків та правил підтримки людей з особливими потребами.

Описану проблему прийнято вирішувати в межах вимог, щодо доступності громадських просторів для осіб з особливими потребами. Водночас з тим, варто констатувати, що досить велика кількість змін та трансформацій, чи побудови просторів в межах дотримання зазначених норм є формальною, а пропоновані інструменти недостатніми чи неіснуючими.

Зазначена проблематика вимагає повноцінних підходів до впровадження принципів інклюзивності не лише через приписи, а й через повноцінне інформування та навчання суспільства щодо даного явища, яке може перерости в серйозну проблему для багатьох громадян після закінчення війни.

В наших попередніх дослідженнях ми прийняли, що інклюзивність в українських реаліях має також охоплювати й поняття реінтеграції як військових, так і цивільних. В такому розширеному вигляді під інклюзивністю ми розуміємо такий процес, що дозволить громадянам, які мають обмежені можливості, або були надовго вилученні із суспільного процесу безпечно та швидко повернутись до звичного життя із максимальними можливостями для самореалізації та самозабезпечення без дискомфорту як для самих осіб, так і для оточуючих.

Кількість теоретичних та практичних здобутків в розрізі вивчення та вирішення питання інклюзивності громадських просторів зростає. Водночас з тим, такі роботи є більш загальними, або пов'язаними з міською інфраструктурою та місцями, що забезпечують потреби першої необхідності.

Ми пропонуємо розглянути, на перший погляд неочевидну, але досить важливу проблематику інклюзивності дитячих просторів як соціально-економічну проблему. Передумовами до вирішення такого

питання в розрізі максимального забезпечення потреб та підтримання прибутковості таких центрів в перспективі повоєнного розвитку стали:

- велика кількість військових, що зазнали травм, в тому числі й ПТСР, молодого віку, що мають дітей, або тільки стануть батьками;
- передумовою, що виникає з попереднього пункту є майбутня актуальність відвідування закладів такого типу із дітьми. Саме в такий момент виникне необхідність умов, які забезпечать таку потребу та відповідну доступність.

Зазначений базис формує однозначний висновок, що ті дитячі комплекси та центри, які першими забезпечать необхідні умови та доступність отримають додаткову перевагу у вигляді потенційних клієнтів із особливими потребами. Варто зауважити, що вирішення даного питання формуватиме «геометричний синергічний ефект», оскільки окрім самих сімей з дітьми в межах відвідин дитячих центрів варто враховувати також потік осіб, яких приведуть із собою такі сім'ї.

Перелічені фактори зумовлюють необхідність розглянути перспективні вектори трансформації у підходах до побудови, або трансформації дитячих розважальних центрів, що існують:

- Формування вхідної групи, а також найближчої інфраструктури з метою забезпечення безперешкодного пересування осіб з обмеженими можливостями. Таке рішення дозволить спростити доступ для осіб з особливими потребами в категорії дітей та дорослих.
- Формування внутрішніх просторів, що забезпечать безперешкодне пересування та перебування маломобільних груп населення, а також осіб з особливими потребами.
- Розташування таких закладів на першому поверсі, або ж забезпечення великими ліфтами комплексів, що знаходяться на наступних поверхах.
- Удосконалення зонування комплексів та додавання зон не лише для найменших, а для дітей, що мають пені особливості, які можуть бути пов'язанні із необхідністю відсутності різних подразників, зон із «меншим темпом та рухом», зон спокою.
- Створення просторів для осіб, які потребують «спокійних умов». Наприклад виділених кімнат, що приглушуватимуть загальний шум та різкі й несподівані звуки всього комплексу. До прикладу, військові з ПТСР можуть почуватись некомфортно у відкритих типових зонах сучасних комплексів, тоді як окремі кімнати та зони, що захищенні від таких звуків допоможуть їм відпочити та насолодитись подією.
- Навчання та тренінги персоналу з поводження з людьми з особливими потребами, а також розширення штатів парків психологами на випадок нетипових ситуацій (вирішення певних питань в повоєнній Україні може вийти за межі компетентностей адміністраторів).

– Коригування програм заходів та святкувань відповідно до вимог забезпечення можливості участі різних осіб з різними потребами, а не обмежувати участь таких осіб лише спогляданням.

Зазначений перелік заходів не є вичерпним, але таким, що допоможе збільшити воронку продажів через можливість залучення осіб з певними або обмеженими можливостями. Розрахунок економічних ефектів та бізнес планів виходить за межі даного дослідження, але перспективність таких трансформацій є беззаперечною та потребує старту вже зараз.

Протилежним від збільшення воронки продаж є підвищення інклюзивності та соціальної орієнтованості парків за рахунок трансформації робочих місць, що дозволить подолати проблему дефіциту кадрів – залучення осіб з категорії людей з певними особливостями можливо на посади «бекграунду»; наприклад, люди з синдромом дауна можуть чудово виконувати роботу як працівники кухні, помічників бару та персоналу залу в «зонах спокою»; люди з інвалідністю можуть виконувати роботу бухгалтерів, менеджерів, що відповідальні за прийом замовлень на святкування. Трансформація робочих місць дасть змогу забезпечити не лише поповнення кадрового резерву, а й рух кадрів всередині компанії з метою максимального закриття потреб останньої.

В підсумку, ми хочемо зазначити, що інклюзивна трансформація дитячих парків та центрів є актуальним питанням, що зможе забезпечити значну частку доходів таких розважальних комплексів в майбутньому. Центри, що перші забезпечать такі процеси зможуть отримати значну перевагу та збільшення доходів за рахунок підвищення інклюзивності збільшення пропозицій для різних категорій громадян. Водночас з тим, такі бізнеси зможуть позиціонувати себе, як соціально відповідальні, що також підвищить довіру до таких центрів.

Вихід за рамки лише дитячих розважальних центрів нестиме таку ж саму актуальність, а повноцінне забезпечення таких трансформацій стане можливим лише за належної та відповідальної політики держави.

Інклюзія може стати одним із нових економічних інструментів, що дозволить подолати або зменшити силу впливу багатьох соціально економічних проблем.